

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Ректор СумДУ

_____ Василь КАРПУША

(введено в дію наказом №0083-І
від 08 лютого 2022 р.)

ПОЛОЖЕННЯ
про забезпечення працівників засобами індивідуального захисту на робочому
місці у Сумському державному університеті

Версія 01

1 Загальні положення

1.1 Положення про забезпечення працівників засобами індивідуального захисту на робочому місці у Сумському державному університеті (далі – Положення) розроблено з метою регламентації загальних вимог до засобів індивідуального захисту, що можуть використовуватися працівниками університету під час здійснення їх трудових функцій.

1.2 В цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

– засоби індивідуального захисту (далі – ЗІЗ) – означає всі засоби, які призначені для носіння і використання працівниками з метою індивідуального захисту від одного або більше ризиків, які могли б становити загрозу безпеці та здоров'ю на роботі;

– роботодавець – ректор університету або уповноважена інша посадова особа;
– черговий засіб індивідуального захисту (далі – черговий ЗІЗ) – спеціальний одяг, спеціальне взуття чи інший ЗІЗ колективного (безособового) користування, що закріплений за певним робочим місцем чи видається працівникам тільки на певний час виконання тих робіт, для яких вони передбачені, та передаються однією зміною іншій.

1.3 Термін ЗІЗ у цьому Положенні не застосовується до наступного:

– спеціального робочого одягу та уніформи, що не призначені для забезпечення безпеки і захисту здоров'я працівника;

– спортивного спорядження;

– ЗІЗ для дорожнього (автомобільного) транспорту.

1.4 Положення розроблено з урахуванням Закону України «Про охорону праці», наказу Міністерства соціальної політики України від 29.11.2018 року № 1804 «Мінімальні вимоги безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці», Положень Колективного договору СумДУ та інших загальнодержавних норм та внутрішньо-університетської нормативної бази.

МОН України	Положення про забезпечення працівників засобами захисту на робочому місці	Стор. 2
СумДУ		Версія 01

2 Загальні обов'язки роботодавця

2.1 На роботах зі шкідливими та небезпечними умовами праці, а також на роботах, що пов'язані із забрудненням, або тих, що здійснюються в несприятливих метеорологічних умовах, працівникам видаються спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші ЗІЗ за встановленими нормами.

2.2 Для забезпечення безпеки та захисту здоров'я працівників університету ректор зобов'язаний, згідно положень Колективного договору, через відповідні структурні підрозділи вжити заходів щодо придбання, комплектування, забезпечення придатності та належного гігієнічного стану ЗІЗ.

2.3 Ці ЗІЗ мають відповідати вимогам Технічного регламенту засобів індивідуального захисту щодо безпеки та стандартам стосовно конструкції і виготовлення, мають відповідати ступеню існуючих ризиків для життя і здоров'я працівників та не повинні призводити до будь-якого збільшення рівня цього ризику, відповідати існуючим на робочому місці умовам та підходити користувачеві після необхідного регулювання.

2.4 Якщо на робочому місці є наявність більше одного ризику для життя та здоров'я працівників та передбачається необхідність одночасного носіння ними більше одного ЗІЗ, такі засоби мають бути придатними, сумісними та ефективними по відношенню до існуючого ризику (ризиків).

2.5 Роботодавець видає ЗІЗ в установленому порядку. Строк носіння ЗІЗ за календарними днями обчислюється з дня їх фактичної видачі та не повинен перевищувати строк придатності, визначений документами виробника та Нормами безоплатної видачі ЗІЗ чи іншими нормативно-правовими документами з охорони праці.

2.6 Для ЗІЗ, призначених для особистого (індивідуального) користування, які за певних обставин можуть використовуватися кількома працівниками, перед кожним застосуванням цього ЗІЗ мають вживатися заходи необхідні для запобігання виникнення проблем для здоров'я та особистої гігієни користувачів, а саме:

а) відновлення придатності ЗІЗ (за процедурами щодо ремонту та зміни компонентів ЗІЗ відповідно до інструкцій з їх експлуатації);

б) забезпечення належного гігієнічного стану (за процедурами щодо очищення, хімічного прання, обезпилювання, дегазації, дезактивації, дезінфекції тощо) відповідно до інструкцій з їх експлуатації. Обов'язки щодо виконання зазначених вимог і заходів покладаються на керівника підрозділу.

2.7 Граничний строк використання ЗІЗ залежно від їх зношеності встановлюється роботодавцем за погодженням з профспілковою організацією університету у колективному договорі, та не може перевищувати строків використання відповідних ЗІЗ, що видаються виключно в індивідуальне користування.

2.8 Чергові ЗІЗ слід утримувати у призначеному для зберігання приміщенні в належному гігієнічному стані. Вони видаються під відповідальність керівників структурних підрозділів.

МОН України	Положення про забезпечення працівників засобами захисту на робочому місці	Стор. 3
СумДУ		Версія 01

2.9 Строки використання чергових ЗІЗ у кожному конкретному випадку залежно від характеру й умов роботи працівників встановлюються роботодавцем за узгодженням з профспівковою організацією, при цьому строки використання чергових ЗІЗ мають бути не менше строків використання відповідних ЗІЗ, що видаються в індивідуальне користування згідно з Нормами безоплатної видачі ЗІЗ.

2.10 У разі якщо такі ЗІЗ, як запобіжний пояс, діелектричні калоші та рукавиці, діелектричний гумовий килимок, захисні окуляри, респіратор, протигаз, захисний шолом, підшоломник, накомарник, каска, наплічники, налокітники, саморятівники, шумозахисні навушники, вкладки чи світлофільтри, віброзахисні рукавиці та інші ЗІЗ не зазначені в Нормам безоплатної видачі ЗІЗ, але передбачені іншими нормативно-правовими актами з охорони праці, вони мають бути видані працівникам залежно від характеру й умов робіт, що виконуються, на строк використання (носіння) – до зношення, але не більше граничного строку використання, який вказаний в сертифікаті (декларації) відповідності виробника ЗІЗ.

2.11 Керівник структурного підрозділу перед видачею ЗІЗ повинен проінформувати працівника про ризики для його життя та здоров'я, від яких його захищатиме користування цим ЗІЗ та повинен забезпечити регулярне навчання працівників правилам користування ЗІЗ та демонстрацію їх правильного застосування.

2.12 Роботодавець повинен завчасно інформувати працівників, профспівкову організацію університету, про всі заходи, що мають бути вжиті для забезпечення безпеки та здоров'я працівників під час використання ЗІЗ на робочих місцях.

2.13 Роботодавець організовує проведення консультацій з працівниками, профспівковою організацією, а також надає їм можливість брати участь в обговоренні усіх питань, що пов'язані із забезпеченням їх безпеки і здоров'я під час використання ЗІЗ на робочих місцях.

3 Інші вимоги

3.1 Придбання ЗІЗ слід здійснювати у суб'єктів господарювання, які виробляють та/або реалізують продукцію відповідно до чинного законодавства, за умови, що ЗІЗ, які закупаються, відповідають суттєвим вимогам безпеки та охорони здоров'я, мають позитивний висновок органів з оцінки відповідності, сертифікат відповідності чи декларацію відповідності та задовольняють вимоги Технічного регламенту засобів індивідуального захисту.

3.2 Під час визначення потреби в ЗІЗ має бути передбачено спеціальний одяг і спеціальне взуття окремо для чоловіків і жінок, із зазначенням найменування ЗІЗ, враховуючи їх моделі, призначення ЗІЗ за захисними властивостями, розмір, зріст, а для захисних касок і запобіжних поясів – типорозміри.

МОН України	Положення про забезпечення працівників засобами захисту на робочому місці	Стор. 4
СумДУ		Версія 01

3.3 В окремих випадках, за погодженням з профспілковим комітетом можлива заміна:

- комбінезону на костюм і навпаки;
- костюм на напівкомбінезон з сорочкою (блузою) або сарафан з блузою;
- костюму з сукна на костюм з вогнезахисним або кислотозахисним просоченням;
- черевиків (напівчоботів) шкіряних на чоботи гумові і навпаки;
- черевиків (напівчоботів) на чоботи і навпаки;
- валянків на чоботи і навпаки.

У разі заміни одних видів спеціального одягу та спеціального взуття на інші не мають погіршуватися їх захисні властивості та умови праці для користувача.

3.4 Роботодавець забезпечує приймання і перевірку ЗІЗ, що надходять в університет, на їх відповідність вимогам нормативних документів та результатам оцінки, проведеної відповідно до Мінімальних вимог безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці, шляхом створення комісії з представників адміністрації, профспілкового комітету університету та працівників відділу охорони праці та пожежної безпеки.

3.5 У разі невідповідності ЗІЗ вимогам нормативних документів, а також результатам оцінки, проведеної відповідно до Мінімальних вимог безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці, роботодавець у встановленому порядку вживає заходів щодо повернення постачальнику або заміни ним неякісних ЗІЗ, відповідно до чинного законодавства.

3.6 Придбані ЗІЗ є власністю університету, вони обліковуються як інвентар і підлягають обов'язковому поверненню працівниками в наступних випадках:

- звільнення з університету;
- переведення на іншу роботу або інше робоче місце на якому застосування ЗІЗ не передбачається;
- зміні виду робіт;
- введення нових технологій;
- введення нових або заміни наявних знарядь праці та в інших випадках, коли у використанні виданих ЗІЗ немає потреби;
- закінчення строків їх використання замість одержуваних нових ЗІЗ.

3.7 Залежно від умов праці та можливості обслуговування ЗІЗ працівникам можуть видаватися два комплекти спецодягу на два строки використання (носіння).

3.8 У разі передчасного зношення ЗІЗ не з вини працівника роботодавець забезпечує їх заміну за рахунок університету.

3.9 Роботодавець організовує в університеті належний облік і контроль видачі ЗІЗ працівникам у встановлені строки.

МОН України	Положення про забезпечення працівників засобами захисту на робочому місці	Стор. 5
СумДУ		Версія 01

3.10 Видача працівникам і повернення ними ЗІЗ має обліковуватися в особистій картці обліку спеціального одягу, спеціального взуття та інших ЗІЗ (додаток до Положення).

3.11 Строки використання ЗІЗ за календарними днями обчислюються з дня їх фактичної видачі за Нормами безоплатної видачі ЗІЗ та не мають перевищувати їх строків придатності.

3.12 Працівникам, які суміщують професії або працюють за сумісництвом, крім ЗІЗ, що видаються їм за основною професією, слід додатково видавати ЗІЗ для виконання робіт за професією за сумісництвом або при суміщенні з урахуванням строків їх придатності.

3.13 Вибір ЗІЗ за характером виконуваних робіт здійснюється з урахуванням класифікації ЗІЗ відповідно до чинних в Україні національних стандартів.

3.14 Не допускаються до роботи працівники без необхідних ЗІЗ, а також якщо ЗІЗ знаходяться в забрудненому, несправному стані або з простроченими строками випробувань, що проводяться відповідно до інструкцій з їх експлуатації.

3.15 Працівники зобов'язані повідомляти керівника підрозділу про будь-які недоліки стосовно використання ЗІЗ за призначенням.

3.16 Роботодавцем забезпечується відповідно до інструкції з експлуатації періодичне випробовування та перевірка придатності ЗІЗ, а також своєчасна заміна їх компонентів, вузлів або інших частин, якщо їх захисні властивості погіршилися або якщо вони певний час не використовувалися. Після перевірки на ЗІЗ слід поставити відмітку (клеймо) про термін наступного випробовування.

3.17 Обов'язковому хімічищенню підлягає весь утеплений спецодяг, а також спецодяг, оброблений захисним просоченням, якщо інше не визначено в інструкціях з їх експлуатації. Якщо не організовано своєчасне хімічищення або прання спецодягу, працівникові необхідно видати змінні ЗІЗ.

3.18 У разі поширеного інфекційного чи паразитарного захворювання працівника спеціальний одяг, спеціальне взуття й інші ЗІЗ, якими він користувався, та приміщення, в якому вони зберігались, підлягають дезінфекції.

3.19 Прийняті на зберігання теплий спеціальний одяг і спеціальне взуття, що були в ужитку, слід продезінфікувати, ретельно очистити від забруднень і пилу, висушити і відремонтувати. Під час зберігання їх необхідно періодично оглядати.

МОН України	Положення про забезпечення працівників засобами захисту на робочому місці	Стор. 6
СумДУ		Версія 01

4 Прикінцеві положення

4.1 Положення вводиться в дію з дня його затвердження наказом ректора.

4.2 Зміни та доповнення до цього Положення, вносяться укладенням його нової версії і затверджуються наказом ректора.

Відповідальний за укладання Положення
Начальник відділу охорони праці
та пожежної безпеки

Олег КОМІСАР

ПОГОДЖЕНО:

Радник ректора

Анатолій ВАСИЛЬЄВ

Проректор з інфраструктурного
розвитку та ресурсного забезпечення

Богдан БОЙКО

Голова представницького органу
профспілкових організацій університету

Валентина БОРОВИК

В.о. юридичного відділу

Наталія ЗАЙКА

